

SANDVIKS- GUTTEN

Løssalg kr.20.-

NR. 4 DESEMBER 1996 Organ for Sandvikens Bataljon - Stiftet 17. mai 1857

26.årg

Sandvikskirken 115 år

Sandvikskirken ca. 1890. De første husene i Kirkegaten er bygget.

«3. søndag i Advent»

Han hadde sovnet foran TV-apparatet.

Det var søndag ettermiddag, 3. søndag i Advent.

På ny gikk det mot Jul, men stuen hans bar ikke preg av det. Et lass med gamle aviser lente seg oppetter en vegg. En blomstret sommerduk lå på bordet. Den hadde for øvrig lagt der siden i sommer – og bar preg av det.

Han bodde midt i Sandviken, ikke langt fra der skolen en gang lå. En skole han selv hadde gått på.

Slumrende foran TV-en våknet han av kirkeklokkene fra den gamle katedralen nedi gaten. Det var nok noe som skulle skje der nede, kanskje lysmesse, eller julekonsert.

Han likte den gamle kirken – selv om han ikke var av de trofaste. Den gav ham den trygge, gode følelsen. Et fast holdepunkt, om vi forstår ham rett – og det gjør vi vel.

Han var døpt der, konfirmert der, gift der. Og siden var konen begravet der. Og da blir jo kirken en del av livet....

Han trodde han hadde sovnet igjen, men brått forstod han hva det var.

Trommer.

Buekorps.

Nå, i desember?

Han kjente det rykket litt i kroppen der han tuslet fram til vinduet. Selv hadde han vært slager en gang – i tredveårene. De var mange den gang.

Og der kom de!

Tenke seg til. I desember. En uke før jul.

Og riflene var byttet ut med fakler. Men trommene var de samme.

Og bak gikk foreldre. Og gamlekarene. Han kjente et par av dem. De passerte foran vinduet hans.

Han rettet ryggen i samme øyeblikk. «Ikke størst, men stiligst», hadde han lest et sted. Og sannelig hadde de rett. Ikke størst, men stiligst!

Så var de forbi.

En mor kom løpende til sist med en barnevogn. Så var det stille. Og da forsto han hva de ville:

De ville ønske han – og alle andre; GOD JUL!

God Jul, fra Sandvikens Bataljon!

Han måtte smile. Det var jo omtrent som å få et julekort, bare finere.

Sandvikskirkens klokke, deretter Sandvikens Bataljon. Begge deler var for ham gammelt, kjært og trygt. Det var som om både klokke og trommer brakte julen inn i stuen hans.

Han snudde seg mot bordet med den blomstrede sommerduken. Og ristet oppgitt på hodet. Så gikk han på loftet og hentet julepynten.

Trond - prest

SANDVIKS- GUTTEN

I redaksjonen:

Alf Skare
Amalie Skramsvei 14
5035 SANDVIKEN
Tlf. 55 32 09 42

Annonser:

Morten Aarnæs
Rollandslia 106
5095 ULSET
Tlf. 90 12 18 63

Kjell Lervik
Sandviksvei 87B
5035 SANDVIKEN
Tlf. 946 72 287

Stefan Hansen
Flaktveitsv. 1
5091 FLAKTVEIT
Tlf. 55 18 07 04

Sjef Sandvikens Bataljon

Torgeir Helland
Tlf. 55 25 70 44

Formann Sandviksguttenes Forening

Svein Tangseth
Brattlien 32
5019 BERGEN
Tlf. 55 31 27 04

Leder Damegarden

Berit Flygansvær
Sandviksveien 25
5035 SANDVIKEN

Bladets adresse:
Grensegrenden 1
5035 SANDVIKEN

Sats og Trykk: Grafisk Forum, Ytre Arna

Redaksjonelt

I dette nummer har vi gleden av å nevne at Sandvikskirken har 115-års jubileum. Den ble innviet i desember 1881.

Det er mange sandviksgutter og jenter som er døpt – konfirmert og viet i vår kjære kirke, og nå er det blitt tradisjon at 17. mai er det gudstjeneste for Bataljonen, før den marsjerer til byen for å delta i bar-netoget.

Vi her i Sandviken er heldig som har Victor Prest i kirken, og Trond Prest i rådet for Bataljonen! Takk for det!

Vi har også gleden av å vise forsiden av bladet Sandviksnytt som kom ut med første nummer i april 1934, altså er det 62 år.

Det er blitt en tradisjon med bladet og, selv om det nå heter Sandviksgutten.

Vi minner og om juletreffet i Sandvikshytten søndag 15.12., og julemarsjen med Bataljonen om ettermiddagen, og at hovedkomitéen har møte mandag 20. januar 1997 i huset kl. 19.00.

PS. Er det noen gode Sandviksgutter som vil skrive litt til bladet!

Alf Skare

SANDVIKS- NYTT

MEDLEMSBLAD FOR SANDVIKENS BATALJON
STIFTET 17. MAI 1857

1. årgang

APRIL 1934

Nr. 1

Buekorpsgutten.

Dette er en hyldest til guttekorpsgutten, til ham som var med og skapte de bergenske guttekorps. Det skal være en hyldest til den enkelte såvel som til de mange. Disse ord er ment som en takk for det reisinnsarbeide som guttene for 80 år og snart det gjorde, da de organiserte guttenes lek og bandt denne i faste og varige former. Av guttene fra den tid er ennu for Sandvikens Bataljons vedkommende sorenskriver Julius Olsen og professor Hans Dahl i spill levende live. I Dræggen er det fremdeles Mohnene, og på Nordnes Oscar Nielsen av den bekjente Nordnes-familien Nielsen. I Fjellet og på Skansen er stifterne alle borte. Vi som ennu mener at vi er unge og friske, og kan følge med i vår bys liv og glede, vi kan hver vår nyte synet av den vårfriske glade skare fra de forskjellige strøk av byen, der de marsjerer under sine vakre faner, taktfaste til de smellende tamburer, og med det tindrende og smittende blick i sine

uskyldige barneøine. Hvem kan si sig fri for å ha kjent en aldri så liten våt dråpe i øienkroken, og hvem blir ikke hjertensglad når disse unge skudd på livets evige og frodige tre — dette memeskhetens vakre pant som heter barn, når de gjør sine helomvendinger, sine knebøininger, og alt det annet, men en mine så stram og alvorlig, som kun den kan gjøre det som går til sin dont med den følelse som heter hellig pliktfølelse. Korpsgutten gjør det. Han spør ikke om det er søndag eller lørdag. Han er på geledd og tjener sitt korps, sin chef og sine kamerater. Ærer det evige forår, som Bjørnson så mandig og vakkert forkyler det i sin sang. Ærer det alle i eldre korpsgutter og vern om dette livlige trekk i Bergens profil.

At det har vært gutter med allsidige og fremmelige egenskaper de som omskapte og delvis skapte nytt liv i en mangehundredårig tradisjon,

Forlang den hos Deres kjøbmann.

den ideelle Margarin
HARDANGER
til bordbruk, bakning og stekning.

A.S. SMØRFABRIKEN BJØRGVIN - BERGEN

KOLONIAL — FETEVARER.
GODT UTVALG I TURPROVIANT

For alle smak har vi 5 merker i kaffe.
32 aars erfaring garanterer kvalitetene

O. K. ERIKSEN - Ekregaten
Telef. 1221 (Etabl. 1902). Telef. 1221

P. PETERSEN
SMED- OG MEKANISK VERKSTED
GARMANSGATE OG SANDVIKSVEI
TELEFON 3639

det vet alle korpsinteresserte så inderlig godt. Hvert korps kan mønstre sine navne som med heder lyser over dagens jevne virke, snart her, snart der, på alle felter og innenfor alle områder av det vi idag benevner for det norske samfund. I kameratkretsen i gaten, i leken i korpset fikk buekorpsguttene den første store utløsning for sine beste evner til gagn for noget som er oss alle til felles glede.

Derfor være I alle æret — nevnte og unctione ved den store skare bergenske gutter som fornyet denne festlige lek i midten av forrige århundre, en lek som heldigvis har bevart sin barnlige ynde den dag idag og som har gledet tusener på tusener av invånere i vår by og varmet oss i hjerte og sinn.

C. T.

Valgene 1934.

Valgene i år hadde følgende utfall:

Chef: Olaf Høle.

1. kompanichef Peder Pedersen.
2. kompanichef Olaf Madsen.
2. løytnant Kjell Rosendahl.
4. løytnant Oluf Larsen.

Fanebærer Leon Rosendahl.

1. faneofficer Henry Andersen.
 2. faneofficer Olaf Ellingsen.
- Adjutant Erling Hernæs.
Tamburmajor Leif Wiese.

1. troppchef Jens Jensen.
2. troppchef Hans Christensen.
3. Arthur Knutsen.

4. Erling Madsen.

Halvtroppchefer Arthur Bratland.
Karl Johannesen.
Ove Andersen.
Håkon Pettersen.

Aarsmøte i Sandvikens Bataljon

blev holdt i Sprøitehuset mandag 5. mars. Tilstede var Rådets medlemmer og korpsets officerer.

Rådsformannen, Christen Tvedt, ønsket velkommen og hilste de nye officerer.

Protokollen for den aktive komite blev så oplest av Christian Pedersen. Som vanlig var protokollen meget godt skrevet, og aktive og passive, høie og lave, fikk her sitt fortjente, både ros og ris. Av protokollen for Hus- og hyttekomiteen, som blev oplest av Ragnvald Bessesen, fremgikk det, at man var kommet langt med innsamling av midler til reisning av hytten på Sandviksfjellet. Man regnet med å få hytten ferdig i løpet av høsten. Vedlikeholdskomiteens protokoll blev så oplest, og Rådet blev herved bekjent med hvad som var blitt gjort for å bevare korpsets effekter i det forløpne år.

Derpå blev regnskapet behandlet og gitt discharge.

Man gikk så over til å behandle lotteriet. Av overskuddet blev kr. 30.— avsatt til «Musikk-, Film- og Kulturfondet».

Reglement for soldater og officerer, utarbeidet ved Christen Tvedt, blev så oplest og vedtatt.

Tilslutt blev Christen Tvedt gjenvalgt til rådsformann.

En modell av hytten, arbeidet av Ragnv. Bessesen, var utstilt i lokalet under møtet og vakte megen beundring.

Referent.

<p>DR. Y TRE - E I D E Kontor og privat Sandviksvei 8 Telefon 1086 Kontortid 9—12, 5—6½</p>	<p>Tandlæge R A G N V A L D Y R I Sandviksveien 8, Telefon 0478 Kontortid 9—2, 4½—7 Røntgen</p>	<p>LARSENS EFTF. A/S Aadd Gjellesgate 17 KOLONIAL OG FETEVARER Telefon 2947</p>
--	--	--

Sandviksguttenes Forening avholder generalforsamling i Hotel Rosenkrantz mandag 7. mai kl. 8 pre.

Barndomsminner

Tam, tam, tam - Rosesmuget med lyden fra damphammeren til smed Pettersen. Arbeid og trivsel, tam, tam!

Gode naboer overalt, vi kjente alle - nærmest en stor familie - - -

Andersen drev fiske - og jammen var det herlig når han fikk masse ål, da «dryppet» det på meg. - Stekt ål - bedre enn koteletter!

Fotball i gjeilen, en åpen plass hvor der i dag er 2 store hager. Her var det lek, katterpinn, blydunk, Hansa-merker etter strek.

«Sloipattene» fikset trikken for oss. Og da var lyden nedover Sandviksveien datt - datt - datt -, dersom trikkeføreren ikke strødde sand på skinnene, da ble det ikke «Sloipatter» (flate Hansalokk). Vi hadde også noget vi kalte for rosespell - inn til vegg, akk - alle de fine fatene og koppene som ble kunst, for å delta i det edle «rosespellet». Det måtte stilles jevnbyrdige, helst med fine blomster på glasskårene. Det gjalt å få skårene lengst inn til veggen, og så var det og romle - og få mønsteret opp. Pinnjeger var omtrent som Pikkelesten. Trullebann, Hanekamp og gå på stylder, det var mye gøy! -

Når vi spilte fotball i arvede sko, må jeg fortelle om en som spilte back - og skulle få ballen helhjetet ut fra mål - ballen og skoen havnet i suppetallerken til en av naboene, ja sånn kunne det gå, det ble suppeidyll både i fjes og på skjortebryst!

«Spellevinken» foregikk fra Johannesbakken. «Kjannabakken» mål var Mo-winckelbuene.

Syl - spilte vi på marken, det var «land» en rund sirkel som ble delt etter som sylen traff. Syl ble også spilt med enkelt spill og dobbelt spill, med uttrykk som sveiven, doble sveiven, enkle hode - doble hode. Dette spillet kunne gå hardt utover kaien «Bergestøen». Energien den var tilstede, og endte gjerne i slosskamp, som gjerne ble fremprovosert av en tredjemann (gutt). Da var det ned i Bedehussmauget og der gikk det for seg med heiagjeng og det hele. Sluttfasit - noen blå «øger», likelig fordelt mellom kamphanene. Etter et sånt oppgjør ble det gjensidig respekt og vannskap mellom aktørene.

Vi var jo gode kamerater.

Hilsen Albert Knutsen
«Abben»

Trekning av Damegardens utlodning 24.10.96

- Gevinst 1: Juleduk - vunnet av Astrid Sigvatsen
- Gevinst 2: Kaffeduk - vunnet av Kirsten Eidsheim
- Gevinst 3: Damejakke - vunnet av Gretha Helgesen
- Gevinst 4: Stjernegenser - vunnet av Kirsten Eidsheim
- Gevinst 5: Damegenser - vunnet av Sigvath Johannesen
- Gevinst 6: Farget genser - vunnet av Mats Myking
- Gevinst 7: Reinsdyrgenser - vunnet av Karsten Solem
- Gevinst 8: Blå/hvit genser - vunnet av Helge Askeland
- Gevinst 9: Rød/hvit genser - vunnet av Lina Knag
- Gevinst 10: Blå/rosa genser - vunnet av Inger Hartman
- Gevinst 11: «Flettegenser» - vunnet av Sigurd Johannesen
- Gevinst 12: Rødt heklesett - vunnet av Kalle Pedersen
- Gevinst 13: Damevest - vunnet av Connie Nilsen
- Gevinst 14: Pute - vunnet av Bjørn Olsen
- Gevinst 15: Pute - vunnet av Marita Bakken
- Gevinst 16: Rød genser - vunnet av Eddy Vabø
- Gevinst 17: Juleløper - vunnet av Kirsten Eidsheim
- Gevinst 18: Blå genser - vunnet av Vigdis Skulstad
- Gevinst 19: Påskeløper - vunnet av Ragnhild Nielsen
- Gevinst 20: Barnegenser - vunnet av Berit Flygansvær
- Gevinst 21: Hekleløper - vunnet av Thoril Myking
- Gevinst 22: Malt T-trøye - vunnet av Liv Hudson
- Gevinst 23: Pute - vunnet av Adel Haukås
- Gevinst 24: Gul genser - vunnet av Siri Fosse
- Gevinst 25: 4 broderte minibilder - vunnet av Hjørdis Dueland
- Gevinst 26: 1 pute - vunnet av O. Bruland
- Gevinst 27: Hekleløper - vunnet av Kent Even Kutchera
- Gevinst 28: Gult barnesett - vunnet av Astrid Sigvatsen
- Gevinst 29: 2 broderte bilder - vunnet av Espen Kutchera
- Gevinst 30: Blå/grå genser - vunnet av Hildegunn Bruntvedt Fosen
- Gevinst 31: Barnegenser - vunnet av Jeanette Flygansvær
- Gevinst 32: Sort/hvit kofte - vunnet av Christoffer Dueland
- Gevinst 33: Barnegenser - vunnet av Åsa Hammer
- Gevinst 34: Blå/hvit genser - vunnet av Mona, DNB
- Gevinst 35: 2 broderte bilder - vunnet av Tom Thommasen
- Gevinst 36: Malt T-trøye - vunnet av Hjørdis Dueland
- Gevinst 37: Pute - vunnet av Karsten Fløysand
- Gevinst 38: «Elefant»-genser - vunnet av Inger Johanne Halseth
- Gevinst 39: Hekleløper - vunnet av Bård Størvold
- Gevinst 40: Blå genser - vunnet av Gretha Helgesen
- Gevinst 41: Stripet genser - vunnet av Stephen Øyhovden
- Gevinst 42: Barnesett - vunnet av Odd Johannesen
- Gevinst 43: Julebilde - vunnet av Fredrik Herland

Sandvikens Bataljons Damegarde

har hatt årsmøte, og følgende nytt styre ble valgt for 1997:

Forkvinne: Åse Lervik

Kasserer: Marit Solem

Sekretær: Bjørg de Lange

Styremedlem: Wenche Berge Hansen

Styremedlem: Anne Lise Fornes

Sekretær

Nytt fra jubileumskomiteen

Høsten er over og det er like før julehøytiden senker seg over oss.

Vi nærmer oss med stormskritt jubileumsdagen 10. mai 1997.

Fra sist jeg skrev i bladet har det vært holdt møter i Hovedkomiteen og i de andre underkomiteene.

Hovedkomiteen har hatt møter 10. juni, 9. september, 7. oktober og 4. november.

På dagsorden til Hovedkomiten har det bl.a. stått:

- Søknader og takkeskriv
- Hvem som skal holde taler og hvor
- Bekransninger
- Marsjruter og musikk
- Minnemedalje
- Malerjobb i Garmannsgt.
- Inntektsgivende arrangementer
- Blomstersalg til jul
- Landturen jubileumsåret 1997
- Økonomi og revurdert budsjett

Det er bestemt at det skal utgies en minnemedalje til 140-års jubileet. Alle som er med under Sandvikens Bataljons fane i jubileumssesongen, vil få denne meget pene minnemedalje gratis. Medaljen blir utlevert på linje jubileumsdagen. Andre vil som vanlig få kjøpe medaljen.

Dugnadsarbeidet i STOREMØLLEN er på det meste ferdig. Malerarbeidet som vi skulle gjøre blir utført av andre gratis, så den jobben mistet vi. I stedet er vi lovet noe opprydningsarbeid. Hva dette innebærer i omfang og penger, vet vi ikke noe om ennå.

Malerjobben i Garmannsgt. er ferdig. 1-2 mann har utført jobben, som tilførte jubileumskassen en god del penger. Godt gjort!

Fredag 27. september arrangerte Økonomikomiteen REKEFEST I Huset for å skaffe penger til jubileet. Et vellykket

arrangement som gikk med et pent overskudd.

Det er bestemt at vi også denne jul skal ha blomstersalg for å skaffe penger til jubileet. Vi satser på flere sorter. I tillegg til Julestjernen blir det også Juleglede og Asalia.

Vi håper å kunne doble salget fra i fjor. I skrivende stund pågår arbeidet med å ta opp bestillinger. Plantene vil bli levert i uke 50. Og så er det bare å håpe at vår innsats blir kronet med et godt salg, men det avgjør kjøperne.

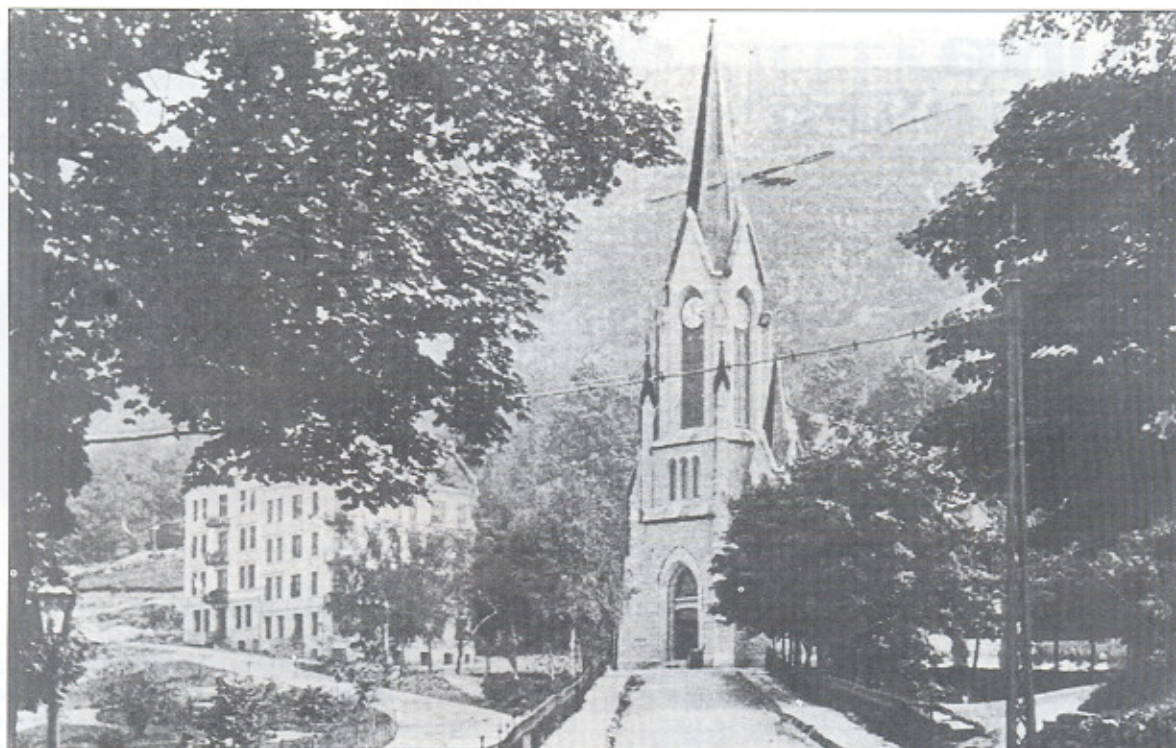
Bataljonen har hatt valg på offiserer for jubileumssesongen 1997. Ny sjef ble John Chr. Lervik. Han har allerede tiltrådt Hovedkomiteen for jubileet. Tidligere sjef Torgeir Helland går ut av Hovedkomiteen.

Jeg ønsker den nye sjef og hans offiserer til lykke med jubileumssesongen. Likeså rådsmedlemmene Bjørn Olsen, Trond Pedersen og Stein Ove Natland.

Neste møte i Hovedkomiteen blir mandag 20. januar 1997 kl. 19.00 i Huset.

Siden det nærmer seg jul og året snart er slutt, vil jeg ønske alle en god jul og et godt nytt år.

Curt Haugland
formann Hovedkomiteen

Sandvikskirken 115 år

TRYGGHET

Det er mye god lokalpatriotisme i bydelen vår. Andre kan le av det og tro det ikke er ekte. Men ekte er det!

Et annet spørsmål er hva som skaper sånne holdninger blant folk?

Det er sikkert mange ting som er viktige, og som gjør at bare Sandviken er Sandviken. Men én sak tror jeg er sentral fremfor de fleste andre: Tryggheten. Tryggheten er spesiell i Sandviken.

Vi bor på et avgrenset, lite område. Vi kjenner ansikter, hus og institusjoner. Det skjer lite forandringer, i alle fall ikke fortere enn at vi klarer å henge med. Om generasjonene skifter, så er det likevel den samme familien som bor i huset. Og midt i denne gode, stabile tryggheten ligger Sandvikskirken som et fast holdepunkt. Den er ikke slank og luftig og elegant, men ligger der traust og stødig, med en ro som er til å ta og føle på: Stor og romslig, men likevel varm og intim. Grå stein utenpå, varme, naturlige farger innvendig. Du kjenner deg velkommen der, – enten du reker der regelmessig, eller må ha et spesielt «påskudd» til å komme innom.

Er det ikke fint å ha dette stedet: Til dåp og begravelse, som en ramme rundt hele livet, eller til gudstjeneste, som en rød tråd gjennom livet.

Tenk over hva en «ramme rundt livet» betyr: En ramme holder bildet sammen, skaper helhet og sammenheng.

HUSET

Rart i grunnen, at bare et hus kan skape en sånn god følelse av helhet.

Men det er vel på grunn av alt det som skjer i dette huset: Hit har Sandviksfolk kommet med sorg og

glede, med håp og lengsler, med både sin tro og sin tvil. Her sitter det bønn og lovsang «i veggene», her er det lett å kjenne både Guds stemme og den gode, levende stillheten fra evigheten. Til og med når du kommer inn i tom kirke en stille hverdag. Sandvikskirken er åpen hele formiddagen! Kom inn og legg av deg stress og bekymringer! Be en bønn om du kan en, eller bare vær stille en liten stund og kjenn hvor godt det er å høre til i en kirke – DIN kirke!

VEIEN TILBAKE ER VEIEN FREM!

115 år er ikke all verdens alder, men det er nok til å skape trygghet og følelse av tilhørighet.

Tro, tradisjoner og kristen kultur – ikke alle er klar over at disse verdiene kan mistes om vi ikke kjemper for å ta vare på dem. Alder alene er ikke noe i seg selv, men høy alder kan minne oss om verdier som varer, og dermed kan være noe å satse på – også i fremtiden.

Kirken er eldre enn de fleste andre husene i strøket: Kanskje vi kan se på den som en mor som samler barna sine rundt seg.

Om vi svimer omkring, er vi alltid velkommen hjem igjen: Til «mor», til hjemmet vårt, til familien vår, til oppmuntring og fornyelse av troen på Gud og håpet for fremtiden!

Gamle mor ønsker alle sine små og store barn en gledelig jul!

Lykkeønskninger i anledning 115 årsdagen tas imot i hele desember!

Victor prest

Fra Småmøllen

Artikkelen er hentet fra Sandviksgutten nr. 1 mai 1966

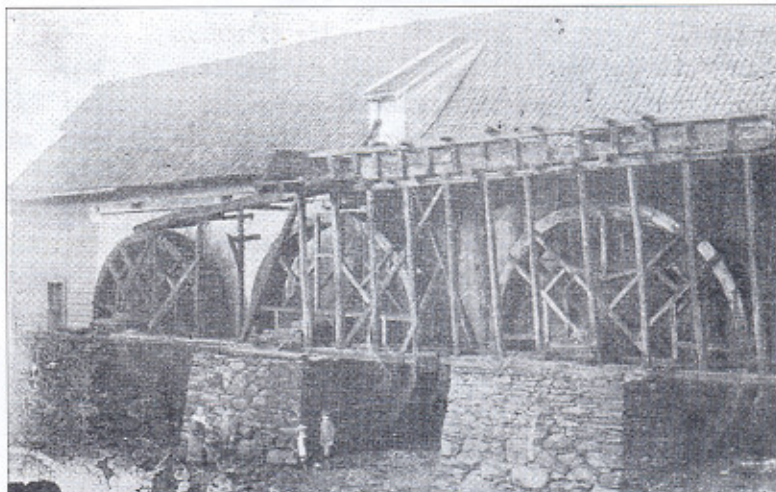
Det er bare de eldste av våre lesere som kan kjenne seg igjen på dette bildet. Det er fra Småmøllen og er antakelig fotografert i 1890-årene. Det var flere møller ved Mulelven, jeg vet iallefall om fem. Ute i Storemøllen var det tre møller. Det er møllene som er opphavet til disse to stedsnavnene.

Mulelven rente i dalsøkket mellom det gamle epidemilasaret og barakkene på Meyermarken. Skogen på nordsiden av elven kaltes Mølleskogen. Mellom Øvre Sandviksvei og Sandvikskirken var der 4 møller så sent som i 1880-årene, men den nede i Småmøllen var den største. Den sto der hvor slaktehallen er i dag. Man kunne stå oppe i veien, nedenfor Mareminahollet, og se ned på den. Hvis De ser nøye på bildet, så legg merke til de 5 menneskene som står der nede. De vil da få et inntrykk av hvor stor denne bygningen var. Det var antakelig i første halvdel av 1890-årene at disse hjulene var i sving for siste gang. Mellom kirken (kirkeveien) og Sandviksveien dannet Mulelven en grunn dam, trekantet av fasong. Våre eldste lesere husker sikkert familien Olsen «med dammen». Gamle sjef Olsen hørte til denne familien i Sandviksveien 1. Theodor Olsen var sjef i 1889-90 og 91.

Det var selve gaten som demmet opp for denne dammen. Under veien var der tre bueformete åpninger for elven. Det var altså en bro. Den het Ladegårdsbroen (den har også vært kalt Sandviksbroen). Fra den sydligste av disse bueformete åpningene førte trerenne vannet ned til møllehjulene. Under denne rennen gikk veien som førte bortover mot Bergestøen.

Oppe i bakken går det berømte Mareminhollet (Niels Klims hule) dypt inn i fjellet. Jeg har tidligere nevnt at rektor Stolz mente at dette navnet må henge sammen med ordet marmer (havfruer). Siden den gangen har jeg grublet mye på dette og er kommet til at rektor Stolz må ha gjettet riktig her. Jeg syntes at det var for stor forskjell på de to ordene marmer og maremine(hollet). Men så fant jeg at der er et plattysk (nedertysk) ord, Merminne, som betyr havfrue. Kanskje har man en gang kalt dette hullet i Rothaugsfjellet for Maremindehullet, og det er jo omtrent det samme som vi sier i dag.

Vi vet at folk for et par hundre år siden gikk med en viss frykt, eller ærefrykt, forbi dette stedet. Ja, det hendte at man korset seg når man var i nærheten. Man mente at tusser og troll eller overnaturlige vesener holdt til inne i dette hullet. Det gikk gamle sagn om det. Sikkert er det at barn ofte sto i ærbødig avstand fra hullet og sang:

Mare, Mare minde,
est du der inde
så skalst du herud.

Det ser ut til at ordet Mareminde var et alminnelig kjent ord for noen hundre år siden. Jeg følte meg helt sikker på det da jeg fant ordet brukt i en gammel kjempeviser som heter «Grimilds Hævn». Den står i en bok (Danmarks Folkeviser) av Svend Grundtvig, trykt 1882. Det er en gammel kjempeviser, men skal først være nedskrevet en gang på 1500-tallet. Den har 56 vers, men her har lyst til å referere 5 vers hvor det er snakk om en mareminde. Hovedpersonen i visen heter Helled Haagen.

- 9 -

De Herrer rede af Gaarde
ud med den Strand saa vide,
funde de der en Mareminde
hvilende under Lide.

- 10 -

«Hør» du, gode Mareminde!
du est saa vis en Viv,
skal jeg paa det Hunske Land
forgjøre mit unge Liv?

- 11 -

«Vend om, Helled Haagen!
du est en Ridder saa bold,
nok haver du i dit eget Land
Gods og Borg i Vold.»

- 12 -

«Du haver baade Guld og Sølv,
Fæster og Borge røde,
kommer du paa det Hunske Land,
da bliver du raadt til Døde.»

- 13 -

Vred blev Helled Haagen,
og han sit Sværd uddrog,
det var den søllige Mareviv
han Hovedet af hug.

Dette at Rothaugsfjellet etter sagnet en gang skal ha vært tilholdssted for havfruer, får meg til å tenke på det tyske sagnet om Lorelei som satt oppe på sin

klippe. De som har sett bilder av denne Lorelei-klippen, vil være enige med meg i at den minner om Rothaugsfjellet slik som det var i gamle dager. Jeg kan tenke meg at de tyske hanseatene også måtte se denne likheten. Når de så fikk høre at sagnet fortalte at havfruer en gang holdt til der, da var jo likheten ikke til å ta feil av. Jeg kan tenke meg at Rothaugsfjellet en gang har vært kalt Maremindefjellet, men da er det ikke langt igjen til navnet Maremindehollet.

At Ludvig Holberg kjente til hullet i Rothaugsfjellet, er sikkert. Det er jo han som skrev om Niels Klim som gikk inn der. Han har kanskje omkring 1690 stått sammen med andre gutter utenfor Maremindehollet og sunget det lille verset som jeg har nevnt. Hans far, oberstløytnant Christen Nielsen Holberg, hadde nemlig en kollega som den gangen eide Ladegården. Det var kommandanten på Bergenhus, oberst Caspar de Cicignon, han som bygget veien der hvor Ladegårdsgaten går. Vi må derfor ha lov til å anta at den unge Ludvig sammen med sin far har besøkt eieren av Ladegården som, såvidt jeg vet, bodde i et hus oppe på Rothaugen, omtrent der hvor den siste eieren, Otto Meyer, bodde.

Et annet navn som mange har forsøkt å finne opprinnelsen til, er navnet Bontelabo. (Bontlabo). Robert Kloster sier i sin bok, Øvregatens Krønike (1957), at dette navnet kanskje kommer av navnet Buntelbul. Dette var et (mindre pent) vertshus nedenfor Sverresborg. Det har av noen vært kalt Buntebolle (den brogete ølbolle).

Andre har funnet en annen forklaring på dette navnet. De peker på at det var i nærheten av Bontelabo (i Skuteviken) man først bygget fiskeboder da det ble for trangt om plassen på Bryggen. Tyskerne brukte navnet Bündelbode (boder for fiskebunter) om disse, og fra dette navnet er det ikke langt igjen til ordet Bontelabo.

Selv mener jeg at en tredje forklaring er den mest sannsynlige. Jeg tror at navnet kommer fra det franske «Pont de la boue» (uttales omtrent: pong dø la bo). Pont betyr bro og boue betyr skitt eller gjørme. Man oversetter dette franske uttrykket med «skittbroen». En tid var det jo så fint å bruke franske uttrykk. Det fins mange steder i Vest-Europa hvor man har hatt et sted med dette navn. Bergenhus var jo en holme. Sjøen gikk fra Bontelabo til Bradbenken. Etterhvert ble denne grunne passasjen fylt ut slik at vi ville si at det var gjørmet. Folk brukte ofte denne snarveien tross gjørmen. Jeg anser det altså for meget sannsynlig at navnet «Bontelabo» kommer av det franske «Pont de la boue».

Et annet sted hvor det også var vanskelig å gå tørrskodd, var Domkirkegaten. Her var det en grunne som kom inn. Man kastet stein og planker uti for å ha noe å trekke på. Denne passasjen kaltes «Broen». Først omkring år 1500 ble denne gaten steinsatt.

J. Aarberg

SJEFEN HILSER

Hei, alle Sandviksgutter og -jenter. Det nærmer seg jul igjen med stormskritt, og som noen av dere kanskje har merket, er Bataljonen allerede i full gang med aktiviteter for å sikre et best mulig utgangspunkt foran neste års store sesong, der kropsets 140-års jubileum skiller seg ut som det naturlige midt- og høydepunkt.

I løpet av høsten har vi i Rådet i hovedsak lagt vekt på å skaffe et solid økonomisk grunnlag foran jubileumssesongen. Dette har hovedsakelig foregått gjennom kakeletterier på de ulike kjøpesenterne rundt Bergen. Ikke alle steder har resultatene vært like gode, men totalt sitter vi igjen med en brukbar fortjeneste. Jeg vil i denne anledning få lov til å takke alle de som har vært med på å gjennomføre disse aksjonene; dere har gjort en flott og viktig innsats alle sammen!

Videre fremover mot sesongen vil det naturlig nok bli lagt ned svært mye arbeid fra Rådet sin side for å rekruttere nye gutter til korpset. Det er viktig at vi i vårt 140. år står frem som et stort og stilig korps, for å vise at det fremdeles er interesse for buekorpsene i en tid da en rekke av dem sliter tungt med rekrutteringen. Her er min oppfordring til alle dere som leser dette at vi alle må se vår forpliktelse til å jobbe for å bevare en av de eldste, og jeg vil tørre å påstå en av de mest positive, tradisjonene i byen vår. Derfor er det viktig at dere alle aktivt driver reklame for korpset, og hjelper til med å skaffe nye gutter, så skal jeg love at vi i Rådet vil gjøre vårt beste, vi også.

Nå er det imidlertid ikke bare arbeid med å skaffe penger og gutter til korpset som foregår for tiden. Vi prøver også å skape et positivt og sosialt miljø for guttene også utenfor sesongen. Høstens høydepunkt i så måte var besøket på Haakonsvern marinebase, der vi bl.a. fikk omvisning ombord i MTB'er og ubåter før vi returnerte til Huset for å spise pizza og drikke brus. Programmet fremover består bl.a. av fakkeltog i Sandviken 15. desember, med avgang fra Sandvikstorget kl. 17.30, samt juletreffest på Rothaugen Skole i begynnelsen av januar. Brev med nærmere opplysning vil bli sendt ut.

Da vil jeg bare ønske dere alle en riktig god jul og et godt nyttår, og jeg håper å se mange både kjente og ikke minst nye fjes på Sandvikstorget når sesongen starter igjen i månedsskiftet februar/mars.

John-Christian Lervik
Sjef SB

STØTT VÅRE ANNONSØRER
DE STØTTER OSS !

BLOMSTERBUTIKKEN I SANDVIKEN

HØYDEN BLOMSTER
Stølegaten 12 B, 5003 Bergen. Telefon 55 31 56 16

**Båt & Motor
Service**

Sandviksboder 64
P.b. 1649 5035 Sandviken
Telefon: (05) 31 16 68

Privat:
Asbjørn Sjørnsen: (05) 14 25 51
Magne Sellevåg: (05) 93 15 78

**PREMIE
HUSET**

ALT I PREMIER · EGET GRAVØRVERKSTED · HURTIG LEVERING

BYENS LEDENDE PREMIELEVERANDØR

Øvregt. 10 - 5000 BERGEN · Telefon: 55 31 47 50

STORT UTVALG TIL STORE OG SMÅ, SÅ
HER KAN HELE FAMILIEN SKO SEG...

City
SKOMAGASIN 1/4 STRANDGT. 70
TELEFONER: 55 32 62 30 eller 55 32 16 78

TIPPING — LOTTO — MÅLTIPS

SANDVIKEN FRUKT

Skuteviksvei 29 — 5035 Bergen Sandviken
ALLTID FRISK, FIN FRUKT

Åpent 08.30-20.00
Søndag 12.00-20.00

I min forretning får DU buekorpsutstyr:

JAKKER - BENKLÆR - LUER - BÅND

M. Herland og Co

Strandgaten 76 (Gåtaten) — Tlf. 55 23 22 90

Industri-, hus- og
skipsinstallasjoner

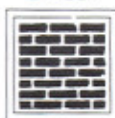
HETLAND OG STEINSBU A/S

Elektroinstallatør

Telefon 55 32 66 20 · 55 32 43 10

Søre Almenning 2 (ved Sandvikstorget) - Bergen

ETABL.

**ARTHUR J.
THORSEN AS**
MURMESTER

1947

REIPLAGERGT. 17 · 5035 BERGEN/SANDVIKEN
Telefon 05 32 21 21 · Telefax 05 32 41 11

OLAV GREVSTAD A/S

AUT. RØRLEGGERBEDRIFT - VVS SENTER
Sandviksboder 12/14 - 5035 SANDVIKEN

TLF. SENTRAL 55 32 66 00 VVS SENTER 55 32 40 45
Vakthavende rørlegger tlf. 94 62 34 53 - TELEFAX 55 32 41 88

SANTÆR - VARME - INDUSTRIANLEGG

Besøk vårt store VVS-senter

Rikelig med parkering

-fagkunnskap gir trygghet.

Roald's Video

ROALD JOHANNESSEN A.S

Salhuskrysset — 5090 Nyborg
Telefon 55 18 82 28

ÅPNINGSTIDER:

MAND-FRED: 11.00—22.00

LØRDAG: 10.00—22.00

SØNDAG: 12.00—22.00

Hårets gleder finner du på to steder

HERMANS
SALONG
TOUPÉ • PARYKK • DAME • HERREFRISØR

05 • 31 72 28

VETRLIDSALMENNING 17 V/FLØIBANEN

05 • 18 21 78

ÅSANE SENTER

Taktekking

- Kobber og Blikkenslagere
- Taktekkere
- Liftutleie

Carlsen på taket A/S

Skuteviksboder 12 Carl Aug. Carlsen A/S
Tlf. 55 31 74 81 - 55 31 12 29

Aut. mobiltlf. [060 82958] 94 68 29 58 Privat tlf. 55 18 62 76
[060 78999] 94 67 89 99 Telefax 55 31 74 81

**Vestlandets
mest allsidige
byggevarerleverandør**

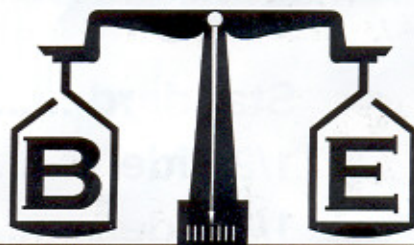
**NEUMANN
BYGG** EN VIRKSOMHET I
RIEBER & SØN AS

SANDVIKSODER 58 - 5035 SANDVIKEN TLF. 55 32 56 30

GLASSMESTER

Svein Hansen
Sandviksboder 73 b
5035 BERGEN - SANDVIKEN
TLF. 55 95 35 70

GLASS & KARMER A/S

BØRGE ELLINGSEN AS
Dagligvarer

SANDVIKSGUTTEN
ønsker alle sine lesere
en riktig God Jul
og et Godt Nytt År!

**BESØK BUEKORPSMUSÉET
MURALMENNINGEN**

ÅPENT:
LØRDAG KL. 11.00 - 13.00
SØNDAG KL. 12.00 - 15.00

ALT I MALING

Sandvikens Farvehandel
Sandviksvei 1, 5035 Sandviken

Tlf. 55 32 44 86

UNDERSØK VÅRE TILBUD!

ANNONSEPRISER

Standard	kr. 150,-
1/2 side	kr. 780,-
1/1 side	kr. 1500,-

Annonsesjef: Morten Aarnæs

BLI ABONNENT NÅ!

Bilder fra Sandviken

Når man tenker tilbake på de siste årene her i Sandviken, så har det skjedd store forandringer. Fra Sandviksveien v/Ludebryggen og ett stykke utover ser man dette.

På det gamle bildet ser vi husene frem mot Repslager Nilsens hus, som skjuler Reperbanen som nå er fredet. Til høyre er den gamle reperbanen, som ble revet for mange år siden.

I dag står Gjensidiges nye store bygg, men Nilsen-huset er like flott, og som gir oss mange minner om gammel og fin stil.

Går vi nedpå Gjensidiges kai, ser vi mot Måseskjæret, som de har begynt å rive, og til høyre for dette kan vi skimte tomten til Svineryggen og trantankene til Martens.

Om noen år vil bildet her være helt forandret.

Inne ved Sandvikstorget, viser bildet av Solbergs bod før den ble revet, og bortenfor sees garasjen til Frelsesarmeen, og resten av deres boder, der de solgte ved, koks og papir. Men i dag er alt dette vekke.

De andre bodene ned mot øen, er det Kystkultur-senteret vil etablere seg, og et slikt senter hører jo til her i Sandviken, med de gamle fiskebodene og Nord-landsfarten og all eksporten av fisk og sild til hele verden.

Lenger inne har vi Berge-støen, den gamle kaien som «Triangelen» blant annet brukte, før trikk og buss kom.

Her er også den siste fjæren som er igjen i Sandviken.

Ta vare på dette minne!

Alf Skare

Gjensidiges nye bygg.

Måseskjæret og trantankene til Martens.

Eyvind Hartvedt

Fjæregrenden 10
5035 BERGEN-SANDVIKEN

Adr.: Grensegrenden 1, 5035 Bergen - Sandviken

*Herved ønsker jeg et
årsabonnement
på bladet Sandviksgutten*

Navn

Adresse

Poststed

Send ingen penger - vi sender giro

Bilder fra Sandviken

Midt på bildet, Solbergs bod ved Sandvikstorget, før den ble revet.

Lenger inne mot Sandviken, ligger den gamle kaien Bergestøen.